

Expo klasteris: MVIĮ klasterių tinklo kūrimosi ir augimo skatinimas

Laura Brigytė

Verslo skatinimo skyriaus vyr. projektų vadovė

2023-05-29

Pranešimo temos

- **Finansuojama veikla**
- **Tinkami pareiškėjai**
- **Reikalavimai projektui, pareiškėjui, partneriams**
- **Stebėsenos rodikliai**
- **Tinkamos finansuoti išlaidos**
- **Naudos ir kokybės vertinimas**
- **Su PĮP teikiami dokumentai**

≡ Kvietimas „Expo klasteris“

Finansuojama veikla – į eksportą orientuotų, į bendrą vertės grandinę susijungusių MVĮ tinklo kūrimosi ir augimo skatinimas (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas).

Pridėtinės vertės kūrimo grandinė – tarpusavyje susijusių veiklų, kurių kiekviena suteikia papildomą vertę kuriant, tobulinant ir realizuojant produktą (-us), sistema

Kvietimo biudžetas – 4 mln. Eur

Finansavimas

- didžiausia galima finansavimo lėšų suma – 320 000 Eur
- mažiausia galima finansavimo lėšų suma – 170 000 Eur

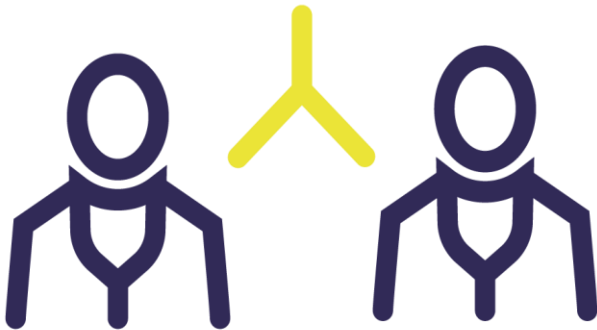
Finansavimas – ***de minimis*** pagalba

**Galimi pareiškėjai:
klasterio
koordinatoriai**

Klasterio koordinatoriais gali būti:

- viena iš klasterio įmonių – MVĮ
- verslo asociacija
- prekybos, pramonės ir amatų rūmai

Projekto partneriai yra klasterio nariai – labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės

PIP vertinimo metu partnerių keitimas negalimas

≡ Bendrieji reikalavimai pareiškėjui ir partneriams

- Pareiškėjas (kai jis – MVI) ir partneriai **atitinka labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės statusą**
- MVI, dalyvaujantis kaip partneriai viename klasteryje, **negali būti pareiškėjais arba partneriais kitame į finansavimą pretenduojančiame klasteryje**
- **Neveikia neremtinose srityse**
- **Nepriskiriami sunkumų patiriančios įmonės kategorijai**
- **Turi pakankamą *de minimis* pagalbos likutį** (bendra „Vienai įmonei“ suteiktos *de minimis* pagalbos suma kiekvienoje valstybėje narėje **neviršija 200 000 Eur (transporto – 100 000 Eur) per bet kurį 3 finansinių metų laikotarpį**).

NEREMTINI SEKTORIAI PAGAL REGLAMENTUS (ES) NR. 1407/2013 IR NR. 2021/1058:

- **Žuvininkystė ir akvakultūra**
- **Pirminė žemės ūkio produktų gamyba**
- **Tabako ir tabako gaminių gamyba, apdorojimas, prekyba**
- **Kita (atominės elektrinės; oro uostai; atliekų šalinimas sąvartynuose, atliekų apdorojimas, iškastinis kuras, kt.)**

„ Įmonės dydžio nustatymas

Įmonės statusas	Darbuotojų skaičius	Metinė apyvarta mln. Eur	arba	Turtas mln. Eur
Vidutinė	< 250	≤ 50		≤ 43
Maža	< 50	≤ 10		≤ 10
Labai maža	< 10	≤ 2		≤ 2

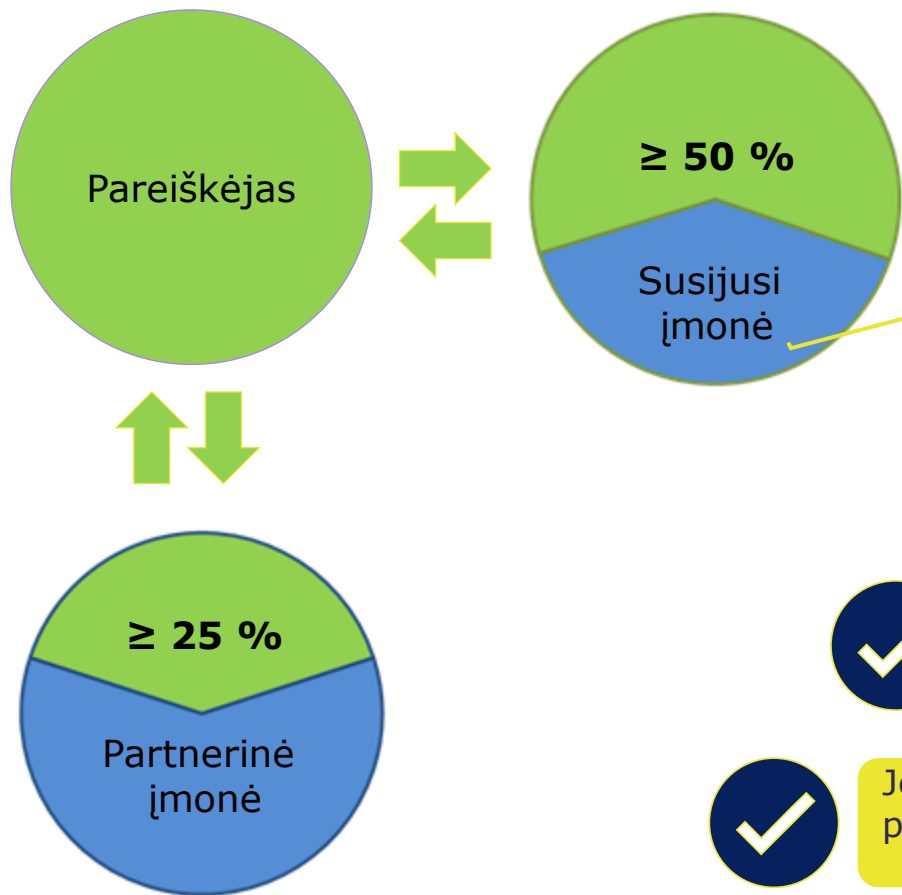
SVV subjektui nepriskiriamos įmonės, kuriose valstybė ar savivaldybė tiesiogiai/ netiesiogiai turi 25 proc. ir daugiau akcijų/ dalyvių balsų.

Eil. Nr.	Už už praėjusių metų verslo subjekto statusas	Už praėjusių metų verslo subjekto statusas	Praėjusių metų verslo subjekto statusas	Verslo subjekto statusas deklaracijos pateikimo metu
1.	Ne SVV sub.	Ne SVV sub.	SVV sub.	Ne SVV sub.
2.	Ne SVV sub.	SVV sub.	SVV sub.	SVV sub.
3.	SVV sub.	SVV sub.	SVV sub.	SVV sub.
4.	SVV sub.	Ne SVV sub.	SVV sub.	SVV sub.
5.	SVV sub.	SVV sub.	Ne SVV sub.	SVV sub.
6.	SVV sub.	Ne SVV sub.	Ne SVV sub.	Ne SVV sub.
7.	Ne SVV sub.	SVV sub.	Ne SVV sub.	Ne SVV sub.
8.	Ne SVV sub.	Ne SVV sub.	Ne SVV sub.	Ne SVV sub.

Jeigu paskutinius 2 metus keitėsi statusas, statuso nustatymui vertinami 3 metai (SVV tvarkos aprašo 13.12.2 punktas)

Ryšiai tarp įmonių

Susijusios įmonės – tai įmonės, kurias sieja kuris nors iš šių ryšių:

- 1) turi **daugumą dalyvių balsų**;
- 2) turi **teisę skirti ir atšaukti daugumą kitos įmonės valdymo ar priežiūros organo narių** ar administracijos pareigūnų;
- 3) turi **galimybę daryti lemiamą poveikį** kitai įmonei dėl sutarčių (ilgalaikės bendradarbiavimo, tiekimo sutartys, kreditai ir pan.), sudarytų su šia įmone, arba dėl šios įmonės steigimo dokumentų nuostatų (**50 proc. akcijų/ balsų turėjimas suteikia veto teisę**);
- 4) dėl sutarčių, sudarytų su kitos įmonės dalyviais, kontroliuoja daugumą šios įmonės dalyvių balsų;
- 5) Dėl to paties **fizinio asmens ar kartu veikiančių fizinių asmenų veiklos susiformavę šios dalies 1-4 punktuose nurodyti įmonių ryšiai**, jei šios įmonės verčiasi tokia pačia veikla ar tokios pačios veiklos dalimi toje pačioje atitinkamoje rinkoje ar susijusiose rinkose.

Jei susijusios įmonės ryšys susiformuoja per fizinį asmenį, ar kartu veikiančius kelis fizinius asmenis, įmonės laikomos susijusiomis, **jei veikia toje pačioje arba gretimose rinkose.**

Jei **fizinis asmuo vykdo ekonominę veiklą**, jis laikomas verslininku ir yra prilyginamas įmonei ir tuomet rinkų aspektas nėra nagrinėjamas.

Vertinama, kad **fizinis asmuo verčiasi ekonomine veikla**, jeigu jis **atitinka abu žemiau nurodytus kriterijus:**

- turi kontrolinį akcijų paketą (daugumą dalyvių balsų), t.y. 50 proc. + 1 balsą;
- tiesiogiai dalyvauja įmonės valdyme (yra vadovas arba valdybos narys)

„Viena įmonė“ ≠ Pareiškėjas

Apima visas įmones, kurių tarpusavio santykiai yra **bent vienos rūšies** iš toliau išvardytų:

- viena įmonė turi kitos įmonės akcininkų arba narių **balsų daugumą**;
- viena įmonė **turi teisę paskirti arba atleisti** daugumą kitos įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros organo narių;
- pagal sutartį arba vadovaujantis steigimo sutarties ar įstatų nuostata vienai įmonei suteikiama teisė daryti kitai įmonei **lemiamą įtaką**;
- viena įmonė, būdama kitos įmonės akcininkė arba narė, vadovaudamasi su tos įmonės kitais akcininkais ar nariais sudaryta sutartimi, viena **kontroliuoja** tos kitos įmonės akcininkų arba narių **balsavimo teisių daugumą**.

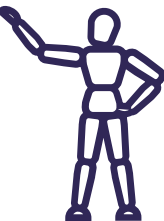
**Atitinka
susijusių
įmonių
apibrėžtį**

„Vienos įmonės“ deklaracijoje nurodome Lietuvoje veikiančias įmones, susijusias tik per ūkio subjektus, t y.:

**Įmonės
(juridinius
asmenis)**

**Fizinius asmenis,
vykdančius ūkinę-
komercinę veiklą**

**Fizinius asmenis (akcininkus), tiesiogiai
dalyvaujančius įmonės valdyme IR turinčius
kontrolinį akcijų paketą (50 proc. + 1 balsas)**

Sunkumų vertinimas

Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 str. 18 dalis:

- **Sunkumus patirianti įmonė** – įmonė, kuri susiduria su bent viena iš aplinkybių:
  - a) ribotos turtinės (AB, UAB, MB, VŠĮ) atsakomybės bendrovė, kurios:
  - **Rezervai – sukaupti nuostoliai = neigiama suma, viršijanti pusę pasirašytojo akcinio kapitalo.**
  - b) bendrovė, kurioje bent keli nariai turi **neribotą turtinę atsakomybę** (TŪB, KŪB, IĮ) už bendrovės skolą, kurios daugiau nei pusė jos kapitalo, kaip parodyta bendrovės apskaitoje, buvo prarasta dėl sukauptų nuostolių;
  - c) Jeigu įmonei taikoma kolektyvinė **nemokumo procedūra** arba ji atitinka nacionalinės teisės kriterijus, kad jos kreditorių prašymu jai būtų pradėta kolektyvinė nemokumo procedūra;
  - d) Jeigu įmonė gavo sanavimo pagalbą ir dar negrąžino skolos ar baigėsi jos garantijos galiojimas, arba gavo restruktūrizavimo pagalbą ir **vis dar laikosi restruktūrizavimo plano.**

Ką vertiname?

- Pareiškėją ir projekto partnerius
- Ūkio subjektą – grupę įmonių, kurias sieja susijusių įmonių ryšiai

Duomenų šaltinis

Patvirtintos finansinės atskaitomybės dokumentai už 2022 metus

Vertinimo išimtis

Sunkumai nevertinami, jei MVĮ veikia < 3 metus, TAČIAU jei pareiškėjas ar ūkio subjektas, kuriam jis priklauso, veikia ilgiau nei 3 metus vertinimo momentu, išimtis netaikoma

“ SUNKUMŲ VERTINIMAS: pavyzdys

Rezervai – sukaupti nuostoliai = neigiama suma, viršijanti pusę pasirašytojo akcinio kapitalo.

Eil. Nr.	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
C.	<i>Nuosavas Kapitalas</i>		4000	6000
I.	KAPITALAS		10000	10000
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)			
III.	REZERVAI			1000
IV.	NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIS)		(6000)	(5000)
D.	<i>Dotacijos, subsidijos</i>			

- 1) Neigiamos sumos nustatymas: $0 - 6.000 = -6.000$
- 2) Skaičiuojama $\frac{1}{2}$ įstatinio kapitalo: $10.000 / 2 = 5.000$
- 3) Palyginimas: -6.000 ir 5.000 , **neigiama suma viršija pusę įstatinio kapitalo.**

Jei įmonė yra patirianti sunkumus – pagalba **NETEIKIAMA.**

≡ Reikalavimai projektui (I)

Projektų **veiklų pradžia** – ne anksčiau nei PĮP pateikimas Agentūrai

Projekto veiklos turi būti **pradėtos įgyvendinti per 3 mėnesius** nuo projekto sutarties pasirašymo dienos

Projektų veiklų **įgyvendinimo trukmė** turi būti ne ilgesnė kaip 24 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos

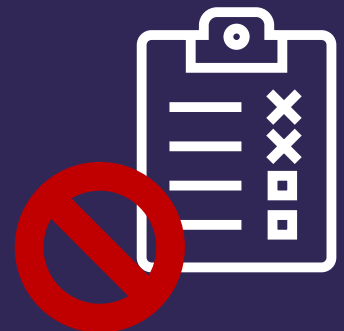

Projekto **veiklos įgyvendinimos Vidurio ir vakarų Lietuvos regione**

Reikalavimai projektui (II)

- Iki PĮP pateikimo klasterio narių **sudaryta jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis**, kuri turi būti pasirašyta pareiškėjo ir visų partnerių;
- **Užpildytas PFSA 3 priedas**, kuriame pateikiama informacija, reikalinga projekto atitikčiai projektų atrankos kriterijams įvertinti.

**KARTU SU PĮP
NEPATEIKUS
NURODYTŲ
DOKUMENTŲ,
PĮP ATMETAMAS**

Reikalavimai klasteriui, pareiškėjui ir partneriams (I)

Pareiškėjo
patirtis

Kai pareiškėjas yra **verslo asociacija arba prekybos, pramonės ir amatų rūmai**:

- Veikiantis ne trumpiau kaip 2 metus **ir**
- įgyvendinęs ne mažiau negu 3 projektus tarptautiškumo skatinimo srityje per pastaruosius trejus metus iki PĮP pateikimo.

arba

Kai pareiškėjas yra viena iš klasterį sudarančių **MVĮ**:

- Veikiantis ne trumpiau kaip 2 metus,
- jo paskutinių ataskaitinių finansinių metų pajamos iš eksporto veiklos ne mažesnės kaip 120 000 Eur.

Reikalavimai klasteriui, pareiškėjui ir partneriams (II)

Klasteris

Klasterį turi sudaryti visos MVĮ, iš kurių ne mažiau kaip 5 turi būti veikiančios, tarpusavyje nesusijusios MVĮ, kurių pačių pagaminta lietuviškos kilmės produkcija turi būti integruota į gaminių (paslaugų) pridėtinės vertės kūrimo grandines.

ir

Ne mažiau negu 3 projekte dalyvaujantys klasterio nariai (MVĮ) veikia ne trumpiau kaip 2 metus iki PĮP pateikimo ir kiekvieno jų metinės pajamos, gautos už pačių pagamintą produkciją, yra ne mažesnės kaip 120 000 Eur.

“ Privalomi stebėsenos rodikliai

Klasterio narystė tarptautiniuose tinkluose

Privačiosios investicijos, papildančios viešąją paramą (iš kurių: dotacijos, finansinės priemonės)

Paramą gavusios įmonės (iš kurių: labai mažos, mažosios, vidutinės ir didelės)

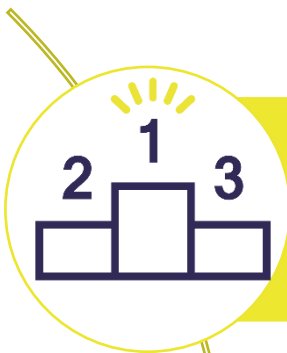

Paramą dotacijomis gavusios įmonės

Tinkamos finansuoti išlaidos

Eil. Nr.	Tinkamos finansuoti projekto išlaidos	Taikoma pareiškėjui ir (arba) partneriui	Finansuojamoji dalis, proc.
1.	Projektą vykdančio personalo darbo užmokestis ir išlaidos su darbo santykiais susijusiems darbdavio įsipareigojimams, apskaičiuotiems teisės aktų, reguliuojančių darbo užmokestį ir darbo santykius, nustatyta tvarka.	Taikoma pareiškėjui	iki 85 proc.
2.	Projektą vykdančio personalo komandiruočių išlaidos ir transporto išlaidos Lietuvos Respublikoje ir užsienyje.	Taikoma pareiškėjui	iki 85 proc.
3.	Klasterio narių eksporto ekspertų darbo užmokestis ir išlaidos su darbo santykiais susijusiems darbdavio įsipareigojimams, apskaičiuotiems teisės aktų, reguliuojančių darbo užmokestį ir darbo santykius, nustatyta tvarka.	Taikoma pareiškėjui, kai jis yra MVĮ, ir partneriams	iki 50 proc.
4.	Klasterio narių eksporto ekspertų komandiruočių išlaidos ir transporto išlaidos Lietuvos Respublikoje ir užsienyje.	Taikoma pareiškėjui, kai jis yra MVĮ, ir partneriams	iki 50 proc.
5.	Klasterio įstojimo ir narystės tarptautiniuose tinkluose (platformose), į kuriuos klasteris įstojo projekto įgyvendinimo metu, mokesčiai.	Taikoma pareiškėjui	iki 50 proc.
6.	Išlaidos, tiesiogiai susijusios su projekto veiklai vykdyti reikalingų tyrimų, analizių pirkimu. Šios išlaidos gali sudaryti ne daugiau nei 5 procentus tinkamų finansuoti išlaidų sumos.	Taikoma pareiškėjui	iki 50 proc.
7.	E. rinkodaros priemonių , skirtų klasterio produkcijos žinomumui didinti, įsitraukimui į tarptautinius tinklus (klasterius) skatinti, išlaidos (pvz. viešinimas internete, reklaminės žinutės, elektroniniai leidiniai). Šios išlaidos gali sudaryti ne daugiau nei 50 procentų tinkamų finansuoti išlaidų sumos.	Taikoma pareiškėjui	Iki 50 proc.
8.	Privalomiems informavimo apie projektą veiksams išlaidos.	Taikoma pareiškėjui	iki 85 proc.
9.	Netiesioginės projekto išlaidos. Šioms išlaidoms taikomos Administravimo taisyklių 172.1 papunktyje nustatytos sąlygos.	Taikoma pareiškėjui	iki 85 proc.

Projektų atranka

Vertinama balais pagal projektų finansavimo sąlygų aprašo 6 dalyje pateiktą metodiką – **3 prioritetinius kriterijus**

Projektas nefinansuojamas, jei projektas kriterijų vertinimo metu **surenka mažiau nei 40 balų**

Projektai atrenkami konkurso būdu, t. y. **finansuojami surinkusieji daugiausiai balų**

≡ Prioritetiniai kriterijai (I)

1 KRITERIJUS

Projekto efektyvumas

Projekto efektyvumas skaičiuojamas kaip santykis tarp klasterio tarptautinių narysčių, į kurias bus įsitraukta projekto įgyvendinimo metu, skaičiaus bei prašomos finansavimo sumos (tūkst. eur).

Formulė: $Y = X1 / X2$, kurioje:

X1 – klasterio tarptautinių narysčių skaičius;

X2 – pareiškėjo prašoma finansavimo suma, tūkst. eur;

Y – santykis tarp klasterio tarptautinių narysčių skaičiaus ir prašomos finansavimo sumos, tūkst. eur.

Daugiau balų skiriama projektams, kurių nurodytas santykis Y yra didesnis.

≡ Prioritetiniai kriterijai (II)

2 KRITERIJUS

Pareiškėjo įgyta klasterio veiklos vykdymo patirtis

Aukštesnis įvertinimas suteikiamas projektams, kurių **pareiškėjai kaip klasterio koordinatoriai su klasterio nariais** yra sėkmingai įgyvendinę ne mažiau kaip 3 bendras klasterio narių veiklas tarptautiškumo skatinimo srityje per pastaruosius 3 metus iki PĮP pateikimo.

≡ **Prioritetiniai kriterijai (III)**

3 KRITERIJUS

Ne mažiau negu 2 projekte dalyvaujantys klasterio nariai (MVĮ) vykdo pagrindinę ekonominę veiklą aukštųjų (angl. high-tech), aukštesniųjų (angl. medium tech) technologijų arba aukštųjų technologijų žinioms imlių paslaugų (angl. high-tech knowledge-intensive services (KIS) sektoriuose.

Aukštesnis balas suteikiamas tiems projektams, kuriuose ne mažiau negu 2 dalyvaujantys klasterio nariai (MVĮ) vykdo pagrindinę ekonominę veiklą nurodytuose sektoriuose.

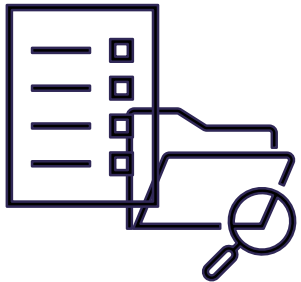

≡ Su PĮP teikiami dokumentai

1. PFSA 1 priedas dėl reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui;
2. Užpildytas PFSA 3 priedas excel formatu;
3. Dokumentai, pagrindžiantys projekto biudžeto pagrįstumą (pvz. komerciniai pasiūlymai, buhalterinė pažyma apie praėjusių 6 mėn. darbo užmokestį, kt.);
4. Pareiškėjo, partnerio (-ių) prisidėjimo prie tinkamų finansuoti išlaidų padengimą įrodantys dokumentai (finansavimo šaltinius pagrindžiantys dokumentai);
5. Partnerių deklaracijos pagal Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 1 priedo 1 priede pateiktą formą;
6. Galiojanti jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis tarp pareiškėjo ir partnerių;
7. Informacija apie projekto biudžeto pasiskirstymą pagal pareiškėją ir partnerius pagal PAFT 1 priedo 2 priede pateiktą formą;
8. Klasterio narių SVV deklaracijos, parengtos pagal paskutinių ataskaitinių finansinių metų duomenis;
9. Kiekvienam klasterio nariui užpildyta „Vienos įmonės“ deklaracija;
10. Informacija apie kiekvienam klasterio nariui suteiktą valstybės pagalbą (išskyrus de minimis pagalbą) pagal Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 1 priedo 4 priede pateiktą formą;
11. Klasterio narių patvirtintus paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinius.

≡ PĮP teikimas

- PĮP turi būti parengtas pagal PAFT 1 priedą.
- Parengtas PĮP (su visais privalomais priedais) **pasirašomas kvalifikuotu elektroniniu parašu**, adoc formatu ir **teikiamas el. paštu** esinvesticijos@inovacijuagentura.lt (laiško dydis negali būti didesnis nei 25 MB).
- Kartu teikiamas įgaliojimas pasirašyti PĮP, jei jį pasirašo ne pareiškėjo įstaigos vadovas.

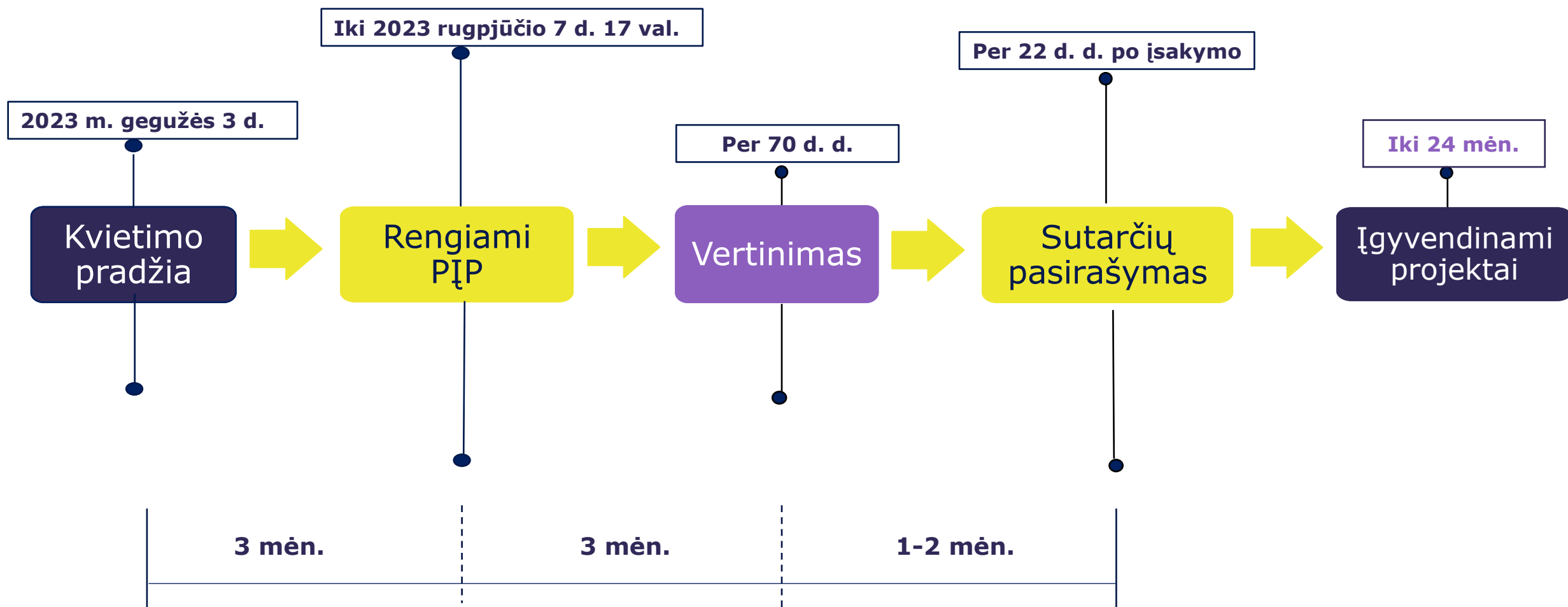
PATEIKIMO TERMINAS

2023-08-07 17:00 val.

● PĮP konsultacijos – iki 2023-08-07 17 val.

Procesai laiko juostoje

Konsultavimas

Susisieki:

- VšĮ Inovacijų agentūros Kontaktinis centras
tel. +370 700 77 055
- Verslo skatinimo skyriaus programos vadovė Dovilė Sabienė
tel. +370 698 59913
- Verslo skatinimo skyriaus vyr. projektų vadovė Laura Brigytė,
tel. +370 616 17406

El. paštas:
expoklasteris@inovacijuagentura.lt

Visi kvietimo dokumentai (sąlygos ir formos pildymui) patalpintos [Inovacijų agentūros internetiniame puslapyje](#)

www.inovacijuagentura.lt

